

ע"פ 36049/03/22 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בחיפה

17 נובמבר 2022

ע"פ 36049-03-22 פלוני נ' מדינת ישראל

לפני הרכב כבוד השופטים:
רון שפירא, נשיא [אב"ד]
בטינה טאובר, סגנית נשיא
עדי חן-ברק
המערער

פלוני
ע"י ב"כ עו"ד פארס בריק (סנגוריה ציבורית)

נגד
המשיבה

מדינת ישראל
ע"י פרקליטות מחוז חיפה פלילי

פסק דין נוסח מותר לפרסום

לפנינו ערעור של הנאשם על החלטתו של בימ"ש השלום בעכו (כב' השופטת ג'ני טנוס) מיום 21.12.2017 בת"פ 67408-11-17, לפיה הורה בימ"ש קמא על זיכוי המערער מעבירה של גניבת רכב לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "חוק העונשין") וזאת מחמת אי שפיות לפי סעיף 34ח' לחוק העונשין ונוכח המלצת חו"ד פסיכיאטרית בעניינו ולפי סמכותו של בימ"ש לפי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, התשנ"א - 1991 (להלן: "חוק טיפול בחולי נפש"), הורה על אשפוז המערער. לאור סעיף 15(ד) לחוק טיפול בחולי נפש, קבע בימ"ש קמא שתקופת האשפוז היא תקופת המאסר המרבית שקבועה לצד העבירה שבכתב האישום, קרי 7 שנים.

השתלשלות ההליכים בעניינו של המערער

לפי עובדות כתב האישום שהוגש נגד המערער בתאריך 25.11.17 נכנס המערער לרכבו של המתלונן, אשר היה בחניה של מסעדה בכפר יאסיף, התניע את הרכב, שהיה לא נעול, בעזרת המפתחות שהיו במתנע והעבירו למקום אחר בסמוך לביתו, מרחק המרוחק מאות מטרים מהמסעדה בה חנה הרכב. בהמשך לכך, בו ביום, בחלוף זמן קצר, הבחין המתלונן ברכב בחניית בית המערער בכפר יאסיף, כאשר המערער עומד בסמוך לרכב. המתלונן ניגש אל המערער והתעמת עמו בגין גניבת הרכב ואביו של המערער יצא מהבית ומסר למתלונן את החזקה ברכב.

כאמור, בעניינו של המערער הוגשה חו"ד פסיכיאטרית שבה נקבע כי המערער אינו כשיר לעמוד לדין ולא היה בר עונשין בעת ביצוע העבירה מחמת מצבו הנפשי כמתואר בחווה"ד והומלץ על מתן צו אשפוז. ב"כ המדינה לא חלקה על ממצאי מסקנות חווה"ד הפסיכיאטרית וגם הסניגור שייצג את המערער בבימ"ש קמא לא חלק על תוכן חווה"ד

הפסיכיאטרית ואף אישר קיומן של ראיות לכאורה והצהיר כי לאחר שבחן את הראיות ואת האינטרס של המערער, כי המערער ביצע את מעשה העבירה. על כן, בהחלטתו מיום 21.12.2017, ולאחר עיון בתיק החקירה, קבע בימ"ש קמא כי ניתן לקבוע כי המערער ביצע את מעשה העבירה והורה על זיכוי מחמת אי שפיות לפי סעיף 34 ח' לחוק העונשין. נוכח ההמלצה שבחוזה"ד ולפי סמכותו לפי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, נתן בימ"ש קמא צו אשפוז למערער ולאור סעיף 15(ד1) לחוק הנ"ל קבע שתקופת האשפוז היא תקופת המאסר המרבית שקבועה לצד העבירה שבכתב האישום, קרי 7 שנים.

בשנת 2020 הגיש המערער ערעור לבימ"ש זה על החלטת הפסיכיאטר המחוזי בחיפה להורות על צו לאשפוזו של המערער, זאת לאחר שלא הקפיד בביקוריו במרפאה במסגרת צו לטיפול מרפאתי כפוי והוחלט על החזרתו לצו אשפוז כפוי. במסגרת פסק הדין שניתן בתיק ע"פ 7261-04-20 ביום 23.04.2020 הוחלט על דחיית הערעור. בקשת רשות ערעור שהגיש המערער לביהמ"ש העליון (רע"פ 3269/20) נדחתה ביום 18.06.2020.

תמצית טענות הצדדים בערעור הנוכחי:

במסגרת הערעור שלפנינו טוען המערער כי עובדות כתב האישום אינן מגלות כי מעשה העבירה מהווה גניבה אלא עבירה של שימוש ברכב ללא רשות לפי הוראת סעיף 413ג' לחוק העונשין. לעניין זה נטען כי הראיות הצביעו באופן חד משמעי כי מדובר במעשה של שימוש ברכב ללא רשות ולא נמצאה כל אינדיקציה לכוונה לגנוב את הרכב. הרכב לא היה נעול והמפתחות היו בתוכו והמערער נטל את הרכב ונהג בו נהיגה קצרה בשוב עד אשר החנה אותו ליד ביתו ועמד בסמוך לו עד אשר הגיע למקום בעל הרכב. המערער עצמו ציין כאשר נחקר כי לא תכנן לגנוב את הרכב. לחילופין נטען כי שגה בימ"ש קמא משהורה בנסיבות העניין על תקופת האשפוז המרבית הקבועה בצד העבירה, שכן לאור עברו הנקי ונסיבות העבירה ניתן היה לפי המצב המשפטי אז להורות על תקופת אשפוז קצרה מהתקופה המרבית. נטען כי בנסיבות שנוצרו נגרם למערער עיוות דין משמעותי בנוגע לתקופת האשפוז המרבית שהוטלה עליו לאור העבירה וקיימת הצדקה להתערב בהחלטה ולקבוע כי הראיות לכאורה מצביעות על ביצועה של עבירה של שימוש ברכב ללא רשות ובהתאם לכך לקבוע את תקופת האשפוז המרבית. נטען כי מדובר בצעיר שמעולם לא היה מעורב בפלילים ונסיבות העבירה הקלות הצדיקו קביעת תקופת אשפוז פחותה מהתקופה המרבית.

באשר לעובדה שכבר הוגש ערעור בעבר טוען ב"כ המערער כי ע"פ 7261-04-20 הינו ערעור פסיכיאטרי שהוגש נגד החלטת הפסיכיאטר המחוזי להמיר את צו הטיפול המרפאתי הכפוי לצו אשפוז בהתאם לסמכותו של הפסיכיאטר המחוזי בסעיף 15(ה) לחוק טיפול בחולי נפש. בהתאם לחוק, ערעור זה עוסק אך ורק בהחלטת הפסיכיאטר המחוזי להמיר צו טיפול מרפאתי כפוי לצו אשפוז ואינו עוסק כלל בנושא ההרשעה או העונש, אך הוא מוגדר בחוק כערעור שמשול לערעור על הרשעה במובן זה שיש לדון בו כערעור פלילי בפני הרכב ולא בפני דן יחיד, זאת לנוכח מורכבות ההחלטה והשלכותיה על החולה. לכן נטען כי אין כל זהות בין הערעור הקודם שעניינו החלטת הפסיכיאטר המחוזי להמיר את צו הטיפול המרפאתי הכפוי לצו אשפוז לבין הערעור הנוכחי שעוסק בפסק דינו של בימ"ש קמא.

המשיבה טוענת כי הערעור הוא ערעור שני שהגיש המערער בתיק זה. הערעור הראשון הוגש במסגרת ע"פ

7261-04-20 על החלטת הפסיכיאטר המחוזי להורות על אשפוזו לפי סעיף 15(ה) לחוק טיפול בחולי נפש. הערעור נדון בפני הרכב והמערער היה מיוצג על ידי עו"ד פארס בריק שמייצג את המערער גם כעת. במסגרת הערעור הנ"ל לא טען ב"כ המערער שום טענה שסעיף האישום אינו מתאים וחזקה עליו שעין בתיק המשטרה. גם בדיון עצמו לא טען ב"כ המערער שסעיף האישום אינו מתאים והערעור נדחה. נטען כי אין זכות ערעור פעמיים בגין אותו תיק. גם לגופו של עניין מתנגדת המשיבה לשינוי הסעיף לסעיף של שימוש ברכב ללא רשות. בדיון בבימ"ש השלום היה המערער מיוצג על ידי עו"ד דבור, אשר אישר את קיומן של ראיות לכאורה ולא טען כנגד סעיף העבירה שבכתב האישום. בימ"ש קמא עיין בתיק המשטרה ולא מצא לנכון לקבוע שהסעיף לא מתאים. רק כעת, בחלוף 5 שנים, נטען שהסעיף לא היה מתאים ואין עילה כעת להתערב בהחלטת בימ"ש קמא לאחר 5 שנים ולשנות את סעיף האישום.

מעיון בחומר הראיות עולה שהמערער נטל את הרכב של המתלונן שהיו בו מפתחות והסיע אותו לביתו וחנה את הרכב ליד ביתו. המערער אמר למתלונן "אני גנבתי את הרכב כי זה לא שלך ואתה לא תיקח את הרכב". אביו מסר את המפתחות של הרכב למתלונן. כלומר, המערער סירב להחזיר את הרכב למתלונן. כלומר, מחומר הראיות עולה שהמערער סבר שהרכב שלו וסירב להחזיר את הרכב למתלונן ומכאן שהייתה לו כוונה לשלול את הרכב מבעליו לצמיתות ולכן הוגש כתב האישום בגין סעיף גניבת רכב ובימ"ש קמא קבע לאחר שעין בתיק שזה הסעיף המתאים.

דיון והכרעה בערעור:

לאחר שבחנו את טענות הצדדים ואת תיק בימ"ש קמא, כולל תיק החקירה והראיות שהוצגו, הגענו למסקנה כי יש לקבל את הערעור במובן זה שהעבירה המיוחסת למערער תהיה עבירה של שימוש ברכב ללא רשות לפי סעיף 413ג לחוק העונשין, כפי שטען ב"כ המערער, ולא עבירה של גניבת רכב, ולהעמיד את צו האשפוז שהוטל על תקופה מרבית של 5 שנים.

סוגית הערעור הקודם שהוגש על ידי המערער:

כפי שטען ב"כ המערער, הערעור הקודם לא הוגש נגד פסק הדין של בימ"ש קמא, אלא על החלטת הפסיכיאטר המחוזי על ביטול הצו לטיפול מרפאתי כפוי והחזרת המערער לצו אשפוז כפוי. הערעור נדחה על ידי ביהמ"ש המחוזי בחיפה וגם בקשת רשות ערעור שהוגשה לביהמ"ש העליון נדחתה, כמפורט לעיל, אך הליכים אלו עסקו בערעור על החלטת הפסיכיאטר המחוזי ולא על פסק דינו של בימ"ש קמא. על כן, מדובר בערעור פסיכיאטרי שלפי חוק טיפול בחולי נפש ערעור מסוג זה נדון כאילו מדובר בערעור פלילי ודיון בערעור מתקיים בפני הרכב של שלושה שופטים. עם זאת, מבחינה מהותית אין זהות בין הסוגיה שנדונה שם (החלטת הפסיכיאטר המחוזי) לבין הערעור הנוכחי (על החלטת בימ"ש קמא). אמנם היה מקום במסגרת הערעור הראשון שהוגש לתקוף גם את החלטת בימ"ש קמא, אם סבר ב"כ המערער כי המערער הורשע בעבירה שאינה מתאימה, אך הדבר לא נעשה והטענה לא עלתה במסגרת הערעור הראשון.

יחד עם זאת, למרות השיהוי בהגשת הערעור ולמרות שהוגש ערעור קודם (בסוגיה שונה ולא על החלטת בימ"ש קמא), מאחר שאנו סבורים כי יש מקום לקבל את הטענה שהראיות שהוצגו בתיק אינן מצביעות על ביצוע עבירה של גניבת רכב אלא מתאימות יותר ליסודותיה של עבירה של שימוש ברכב ללא רשות, החלטנו להאריך את המועד להגשת

הערעור ולדון בערעור לגופו, על מנת לתקן את עיוות הדין שכל הנראה נגרם למערער.

אנו סבורים כי לאור מצבו הנפשי של המערער, אשר הקשה עליו ככל הנראה לטעון טענותיו באופן מסודר ולתקשר עם בא כוחו במהלך ניהול ההליך בבימ"ש קמא ובמהלך השנים בהן היה מאושפז, יש מקום ליתן לו הזדמנות להעלות טענותיו ולדון בהן לגופן, למרות שנטענו בשיהוי ולמרות הערעור הקודם שהוגש, אשר כאמור היה ערעור בסוגיה שונה ובהחלטת הפסיכיאטר המחוזי ולא על החלטת בימ"ש קמא. במקרה זה קבע בימ"ש קמא כי המערער אינו כשיר לעמוד לדין מחמת מצבו הנפשי ולכן ברור כי לא היה מסוגל לנהל את משפטו במלוא ההבנה. אנו סבורים כי מדובר בנסיבות יוצאות דופן, מכיוון שהמערער טען לכל אורך הדרך, החל מחקירתו במשטרה, כי לא גנב את הרכב אלא נטל אותו מכיוון שהיה סבור שהרכב שייך למשפחתו, אך כאמור, מחמת מצבו הנפשי לא היה מסוגל לנהל את משפטו במלוא ההבנה. לכן, למרות שההחלטה עליה הוא מבקש לערער ניתנה בשנת 2017 ולמרות שהוגש ערעור קודם (כאמור, ערעור פסיכיאטרי על החלטת הפסיכיאטר ולא על החלטת בימ"ש קמא) נדון בטענות לגופן וזאת כדי למנוע עיוות דין.

סוגית סעיף העבירה הנכון לנסיבות המקרה שבפנינו:

כאמור, בימ"ש קמא קבע בהחלטתו כי המערער ביצע עבירה של גניבת רכב לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין, זאת בהסתמך על הראיות בתיק החקירה. כמו כן, נקבע כי לאור חווה"ד הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו של המערער וקבעה כי אינו כשיר לעמוד לדין ולא היה בר עונשין בעת ביצוע העבירה מחמת מצבו הנפשי, ולאור הסכמת ב"כ המדינה והסניגור שייצג את המערער בבימ"ש קמא לתוכן חווה"ד הפסיכיאטרית וקיומן של ראיות לכאורה, יש להורות על זיכוי המערער מחמת אי שפיות לפי סעיף 34ח' לחוק העונשין (סייג לאחריות פלילית בשל אי שפיות הדעת). עוד קבע בימ"ש קמא כי נוכח ההמלצה בחווה"ד ולפי סמכותו לפי סעיף 15(א) לחוק טיפול בחולי נפש, יש ליתן צו לאשפוז המערער ולאור סעיף 15(ד) לחוק נקבע שתקופת האשפוז היא תקופת המאסר המרבית שקבועה לצד העבירה שבכתב האישום, קרי 7 שנים.

ב"כ המערער טוען כי עובדות כתב האישום והראיות בתיק אינן מגלות כי מעשה העבירה מהווה גניבת רכב לפי סעיף 413ב' לחוק העונשין אלא עבירה של שימוש ברכב ללא רשות לפי הוראת סעיף 413ג' לחוק העונשין.

מיום 12.1.1990

תיקון מס' 28

ס"ח תש"ן מס' 1300 מיום 12.1.1990 עמ' 44 (ה"ח 1959)

הוספת סעיף 413א

ג

"413ב. (א) הגונב רכב, דינו - מאסר שבע שנים.

(ב) הנוטל רכב ללא רשות מבעליו, והוא מעבירו למקום אחר או לאדם אחר בנסיבות

המצביעות על כוונה שלא להחזירו לבעליו, אף אם עשה כל אחד מאלה על-ידי אחר, דינו כדין

גונב רכב.

מיום 12.1.1990

תיקון מס' 28

ס"ח תש"ן מס' 1300 מיום 12.1.1990 עמ' 44 (ה"ח 1959)
הוספת סעיף 413ב

413ג. הנוהג, משתמש או מעביר ממוקם במקום, רכב ללא רשות מבעליו, ונוטש אותו במקום ממנו נלקח או בסמוך אליו, דינו - מאסר שלוש שנים; עושה כן ונוטש את הרכב בכל מקום אחר, דינו - מאסר חמש שנים."

פעמים רבות מתייחסת הפסיקה לנטילת רכב ללא רשות ונטישתו במקום אחר כעבירה של שימוש ברכב ללא רשות ולא כגניבת רכב [ראו למשל: ת"פ (מרכז) 17454-07-15 **מדינת ישראל נ' יהודה עובדיה** (הכרעת דין מיום 20.07.2016 שם נקבע מחמת הספק כי נאשם שעשה שימוש ברכב לביצוע שוד ונמלט באמצעותו לאחר ביצוע השוד כשהוא נוטש את הרכב בקרבת מקום לא התכוון לשלול את הרכב שלילת קבע מהבעלים כמתחייב ביסודות עבירת גניבת הרכב והוא הורשע בעבירה של שבל"ר. ערעור על העונש נדחה על ידי ביהמ"ש העליון במסגרת ע"פ 8095/16 **יהודה עובדיה נ' מדינת ישראל** (30.03.2017); ת"פ 58318-05-12 וע"פ 1641/13 **דיא אלדין וליד אבו סביח נ' מדינת ישראל** (31.12.2014)].

בענייננו אין מחלוקת על כך שהמערער היה במצב פסיכוטי בעת האירוע נשוא כתב האישום. בהתאם לחווה"ד שהוגשה בענייננו, בעת ביצוע העבירות היה שרוי במצב פסיכוטי ופעל ממניעים פסיכוטיים, כגון מחשבות שווא והזיות שמיעה עם השפעה ניכרת על התנהגותו ועם פגיעה חמורה בשיפוטו. כמו כן, אין חולק כי המערער לקח רכב ממוקם מסוים בכפר יאסיף ועשה בו נסיעה קצרה עד לביתו שנמצא כמה מאות מטרים מהמקום ממנו נלקח הרכב, על הכביש הראשי בכפר יאסיף, והחנה שם את הרכב. אחד מיסודות עבירת גניבת הרכב הוא כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו. אמנם מכיוון שנקבע שהמערער היה שרוי במצב פסיכוטי בעת האירוע נשוא כתב האישום, אין מקום לנתח את כוונותיו והיסוד הנפשי, אך במקרה זה הכוונה עולה מעובדות כתב האישום והראיות הקיימות בתיק, כפי שטען ב"כ המערער, ולא מצאנו כי מדובר בכוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו.

כאמור, המערער לקח את הרכב ממוקם מסוים בכפר יאסיף, עשה בו נסיעה קצרה לביתו במרחק כמה מאות מטרים, על הכביש הראשי בכפר יאסיף, והחנה שם את הרכב כאשר נשאר לעמוד לידו. המערער לא הסתיר את הרכב ולא ביצע פעולות שמצביעות על כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע. בחקירותיו במשטרה (מיום 25.11.17 ומיום 28.11.17) טען המערער כי חשב שהרכב שייך לו ולמשפחתו ולא ניסה לגנוב את הרכב אלא רק לקח אותו ללא רשות. כך גם בהתייחסותו לעבירה בפני הפסיכיאטר בעת האבחון שנעשה לצורך מתן חוו"ד פסיכיאטרית טען שלא גנב את הרכב אלא לקח אותו ללא רשות וסיפר שראה ברכב חפצים שקשורים למשפחתו, ראה שהרכב מונע ונסע איתו. ציין שחשד שהרכב שלו. גם אביו של המערער בחקירתו במשטרה מיום 27.11.17 מציין ששאל את המערער למה לקח את הרכב והוא ענה לו שזה שלנו ולא שייך למתלונן. כאשר נשאל למה בנו לקח את הרכב השיב "לא יודע הוא סובל מבעיות נפשיות. כנראה דמיין שהרכב שלנו ולא של...". כן ציין בהמשך "הוא מסכן סובל מבעיות נפשיות וחשב כל הזמן שזה הרכב שלנו".

על כן, בענייננו של המערער אנו סבורים שהיה מקום לקבוע, לכל הפחות מחמת הספק, כי הראיות בתיק אינן מצביעות

על כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו כמתחייב ביסודות עבירת גניבת רכב, ולכן היה מקום להטיל על המערער צו אשפוז בהתאם לענישה המרבית הקבועה בעבירה של שימוש ברכב ללא רשות לפי סעיף 413ג'. עולה גם השאלה לגבי הגדרת המיקום שבו התגלה הרכב לצורך הוראת החיקוק. האם מדובר במקום הסמוך למקום ממנו נלקח, כמפורט בחלופה המקלה שבסעיף שהעונש המרבי בגינה הוא שלוש (3) שנות מאסר, או במקום התואם את החלופה המחמירה של הסעיף, שקובעת עונש מרבי של חמש (5) שנות מאסר. שכן הרכב התגלה במרחק של כמה מאות מטרים מהמקום שנלקח ממנו, על הכביש הראשי של כפר יאסיף. ב"כ המערער הודיע כי לטעמו ניתן לקבוע שהסעיף המתאים הוא 413ג' סיפא לפיו ניתן לקבוע ענישה מרבית של מאסר למשך חמש שנים. על כן, בשים לב לנסיבות המיוחדות של הדיון בערעור, ומאחר וכבר חלפו כמעט חמש שנים ממועד הוצאת צו האשפוז, ובהעדר טענות בערעור בסוגיה זו, מצאנו לנכון שלא לדון בסוגיה ולהשאירה לדיון במקרה המתאים לעת מצוא. בהתאם, צו האשפוז יעמוד על תקופה מרבית של 5 שנים.

ברור שקביעת סעיף העבירה המתאים לצו אשפוז נגד נאשם לפי סעיף 15 לחוק טיפול בחולי נפש איננה סוגיה תאורטית אלא בעלת השלכות מעשיות, בין היתר על משך תקופת האשפוז המרבית. בדיקת סעיף האישום המתאים היא לכאורה ואין חובה לשמוע ראיות או לקיים בירור מלא. הבדיקה מתמקדת בבחינה לכאורה של היסודות השונים של סעיף האישום הנבחר והמבחן המשפטי לקיום ראיות לכאורה הינו הוכחת קיומו של סיכוי סביר להרשעה [ע"פ 2531/19 פלונית נ' מדינת ישראל (26.05.2021) (בקשה לדיון נוסף נדחתה במסגרת דנ"פ 4090/21 פלונית נ' מדינת ישראל (13.01.2022)]. מקום שיש שתי עבירות דומות וההבדל ביניהן מצוי אך במחשבה הפלילית הדרושה, העובדות עצמן עשויות לסייע לביהמ"ש בשאלה האם הוכחה לכאורה העבירה החמורה יותר מבין השתיים [ע"פ 2531/19 הנ"ל].

אנו סבורים כי במקרה זה הנסיבות העובדתיות העולות מן הראיות הקיימות בתיק מלמדות באופן מובהק כי סעיף האישום הנבחר איננו הסעיף המתאים (גניבת רכב) ויש לבחור בסעיף חלופי חמור פחות של שימוש ברכב ללא רשות, שכן, כפי שפורט לעיל, הראיות לכאורה הקיימות בתיק אינן מצביעות על כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו, שהינה אחת מיסודות עבירת גניבת רכב. לכן יש לקבל טענת המערער כי במקרה זה היה מקום לקבוע כי יש ליחס למערער את העבירה שבסעיף אישום חלופי של שימוש ברכב ללא רשות, אשר מתאים יותר לראיות לכאורה הקיימות בתיק, שכן הסניגור הביע הסכמתו לגבי קיום ראיות לכאורה לעבירה של שימוש ברכב ללא רשות.

כאמור, לא הייתה מחלוקת כי המערער בענייננו היה שרוי במצב פסיכוטי וסבל ממחשבות שווא, כך בהתאם לחווה"ד הפסיכיאטרית שהוגשה בעניינו. כמו כן, אין חולק כי המערער נטל את הרכב שלא היה נעול ובתוכו היו המפתחות והסיו, אותו מרחק קצר מהמסעדה לביתו והחנה אותו ליד ביתו בכביש הראשי של כפר יאסיף.

המערער לא ניסה להסתיר את הרכב מבעליו ולא ביצע פעולות שמצביעות על כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע ואף טען בחקירותיו ובפני הפסיכיאטר כי היה סבור שהרכב שייך לו או למשפחתו ולכן נטל אותו. גם הודעתו של אביו בחקירה במשטרה מחזקת את הטענה כי המערער עשה את המעשה בסברו שהרכב שייך למשפחתו ובהיותו סובל מבעיות נפשיות. בנסיבות אלו אנו סבורים כי הראיות שהוצגו מצביעות על יסודות העבירה של שימוש ברכב ללא רשות ולא של גניבת רכב, אשר אחת מיסודותיה היא כוונה לשלול את הרכב שלילת קבע מבעליו.

סיכום

אשר על כן, לאור המפורט לעיל, ובנסיבות המיוחדות של המקרה, סברנו כי יש מקום לאשר את הגשת הערעור כפי שהוגש, כערעור שני ולאחר חלוף זמן רב. במקרה זה שבפנינו החשיבות שבמתן פסק דין המשקף נכונה את הנסיבות עולה על חשיבות ההקפדה בסדרי הדין וכללי המשפט. אנו סבורים כי יש מקום לקבל את הערעור ולהורות כי העבירה הנכונה שיוחסה לו בכתב האישום היא עבירה של שימוש ברכב ללא רשות לפי סעיף 413ג' לחוק העונשין, כפי שטען ב"כ המערער. על כן, מאחר שהמאסר המרבי שניתן להטיל בגין עבירה זו הינו 5 שנים, צו האשפוז שהוטל עליו מכוח ההליך הפלילי מוגבל ל-5 שנים.

נעיר, בשולי האמור, כי מקרה זה מלמד על החשיבות של בחינת יסודות העבירה שבכתב האישום גם בהליך שבו מתבקש בית המשפט לקבוע העדר שפיות וקביעת משך אשפוז. ב"כ הצדדים ובית המשפט אינם פטורים מהחובה לבחון את טיב המעשה וקיום יסודות עבירה, גם אם לא נדרשת הוכחתה במסגרת ההליך הפלילי. לעניין זה השלכות על משך אשפוז ובהתאם, ראוי הנושא לבחינה בטרם הכרעה בדין.

ניתן היום, כ"ג חשוון תשפ"ג, 17 נובמבר 2022, במעמד ב"כ הצדדים ובהיעדר המערער.

עדי חן-ברק, שופטת

בטינה טאובר, סגנית
נשיא

רון שפירא, נשיא
[אב"ד]